

Prognoza wpływów i wydatków Funduszu Emerytur Pomostowych na lata 2023-2027

DEPARTAMENT STATYSTYKI I PROGNOZ AKTUARIALNYCH

Warszawa, październik 2022 r.

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Akceptowała:

Hanna Zalewska, Dyrektor Departamentu Statystyki i Prognoz Aktuarialnych

Opracowanie dedykowanego modelu do prognozowania wpływów i wydatków FEP:

Mirosław Szlasa, Naczelnik Wydziału Aktuarialnego

Grażyna Mrugała, Starszy Specjalista w Wydziale Aktuarialnym

Spis treści

WSTĘP	4
FUNDUSZ EMERYTUR POMOSTOWYCH	5
PROGNOZA WPŁYWÓW I WYDATKÓW FUNDUSZU EMERYTUR POMOSTOWYCH NA LATA 2023-2027	7
ZASTRZEŻENIE	7
PARAMETRY I ZAŁOŻENIA	7
ZAKRES PROGNOZY I UWAGI DO WYNIKÓW PROGNOZY	10
OPIS WYNIKÓW PROGNOZY WPŁYWÓW I WYDATKÓW FEP NA LATA 2023-2027	10
WYNIKI	11
WYKRESY	13
DODATEK A – ANALIZA WRAŻLIWOŚCI	17

Wstęp

Na mocy ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1340 i 1700) Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest zobowiązany do corocznego sporządzania pięcioletniej prognozy wpływów i wydatków Funduszu Emerytur Pomostowych.

Prognoza wpływów i wydatków Funduszu Emerytur Pomostowych obejmuje lata 2023-2027 i jest spójna z „Prognozą wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na lata 2023-2027” (Warszawa, październik 2022 r.). W szczególności w obu prognozach wykorzystaliśmy takie same założenia makroekonomiczne (założenia przekazane przez Departament Polityki Makroekonomicznej Ministerstwa Finansów we wrześniu 2022 r.) oraz prognozę demograficzną.

Z uwagi na spójność z założeniami makroekonomicznymi w obecnej edycji prognozy zastosowaliśmy prognozę demograficzną przygotowaną przez Ministerstwo Finansów w 2022 r. dla potrzeb długoterminowych założeń makroekonomicznych. W poprzedniej prognozie wpływów i wydatków Funduszu Emerytur Pomostowych (z grudnia 2021 r.) zastosowaliśmy prognozę demograficzną przygotowaną przez Ministerstwo Finansów w 2021 r.

Prezentowane w publikacji wyniki obejmują okres od roku 2023 do roku 2027. Prognozę sporządziliśmy w trzech wariantach: wariant nr 1 – pośredni, wariant nr 2 – pesymistyczny i wariant nr 3 – optymistyczny. W prognozie uwzględniliśmy wypłacanie emerytur pomostowych do momentu osiągnięcia ustawowego wieku emerytalnego wynoszącego 65 lat w przypadku mężczyzn i 60 lat w przypadku kobiet – zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 38 i 1452). W przypadku osób, które pobierały świadczenia w momencie wejścia w życie powyższej ustawy, zachowaliśmy możliwość pobierania emerytury pomostowej do osiągnięcia wieku emerytalnego określonego dla danej osoby w dniu poprzedzającym wejście w życie powyższej ustawy.

Prognoza jest adekwatna do stanu prawnego obowiązującego na moment zakończenia budowy modelu prognostycznego (wrzesień 2022 roku).

Fundusz Emerytur Pomostowych

Fundusz Emerytur Pomostowych (FEP) jest państwowym funduszem celowym, powołanym od 1 stycznia 2010 r. w celu finansowania emerytur pomostowych. Dysponentem Funduszu Emerytur Pomostowych jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z przepisami ustawy o emeryturach pomostowych przychody Funduszu Emerytur Pomostowych pochodzą między innymi z:

- składek na FEP,
- dotacji budżetu państwa,
- oprocentowania rachunków bankowych FEP,
- odsetek od nieterminowo opłaconych składek na FEP,
- dodatkowej opłaty, którą ZUS może wymierzyć w razie nieopłacenia składek na FEP lub opłacenia ich w zaniżonej wysokości,
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami,
- lokat wolnych środków FEP.

Składki na Fundusz Emerytur Pomostowych opłaca się za pracownika, który urodził się po 31 grudnia 1948 r. i który wykonuje prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w ustawie o emeryturach pomostowych. Stopa składki na Fundusz Emerytur Pomostowych wynosi 1,5% podstawy wymiaru składki, a składka finansowana jest w całości przez płatnika składek. Podstawę wymiaru składek na FEP stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

Ze środków Funduszu Emerytur Pomostowych finansowane są:

- wypłaty emerytur pomostowych,
- odsetki za nieterminowe wypłaty emerytur pomostowych,
- odpis stanowiący przychód Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Z możliwości przejścia na emeryturę pomostową na ogólnych zasadach może skorzystać pracownik, który spełnia łącznie następujące warunki:

- urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.,
- osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn,
- ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
- ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn,
- przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze wymienione w dotychczasowych przepisach lub w nowych wykazach prac,

- po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienioną w nowych wykazach prac (w załączniku nr 1 lub w załączniku nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych).

Pracownicy, wykonujący niektóre prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, wymienione w nowych wykazach prac, mogą uzyskać prawo do emerytury pomostowej na szczególnych zasadach, zgodnie z art. 5-11 ustawy o emeryturach pomostowych. Emerytura pomostowa na podstawie tych przepisów przysługuje na ogół w niższym wieku niż 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn. Czasem wymagany jest również krótszy (niż na ogólnych zasadach) staż pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. W niektórych przypadkach o możliwości uzyskania emerytury pomostowej decyduje także stan zdrowia – wówczas warunkiem niezbędnym do nabycia uprawnień jest uzyskanie orzeczenia o niezdolności do wykonywania danego rodzaju pracy.

Prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienionej w załączniku nr 1 lub w załączniku nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, jeśli w dniu 1 stycznia 2009 r. miała wymagany okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienionych w tych załącznikach i ponadto spełnia pozostałe warunki do uzyskania emerytury pomostowej.

W razie zbiegu prawa do emerytury pomostowej z prawem do renty, uposażenia w stanie spoczynku, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub innego świadczenia o charakterze emerytalnym lub rentowym przysługuje tylko jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez uprawnionego.

Prawo do emerytury pomostowej ulega zawieszeniu – bez względu na wysokość uzyskiwanego przychodu w przypadku:

- podjęcia przez uprawnionego pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych,
- nie rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury pomostowej.

W razie osiągnięcia przychodów z tytułu innej pracy – działalności, podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego – emerytura pomostowa ulega zawieszeniu lub zmniejszeniu na ogólnych zasadach, określonych w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Prawo do emerytury pomostowej ustaje z dniem poprzedzającym dzień nabycia prawa do emerytury lub z dniem osiągnięcia wieku emerytalnego, a także w przypadku śmierci uprawnionego.

Emerytura pomostowa stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury (kwoty zwaloryzowanych składek i zwaloryzowanego kapitału początkowego zapisanych na koncie ubezpieczonego) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat (tablice wspólne dla mężczyzn i kobiet). W przypadku, gdy pracownik jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury (dla celu obliczenia emerytury pomostowej) składki na ubezpieczenie emerytalne zapisane na koncie w ZUS zwiększa się przez przemnożenie wskaźnikiem korygującym 19,52/12,22.

Kwota emerytury pomostowej nie może być niższa niż kwota najniższej emerytury. Emerytury pomostowe podlegają waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych dla waloryzacji świadczeń w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Prognoza wpływów i wydatków Funduszu Emerytur Pomostowych na lata 2023-2027

Zastrzeżenie

Model prognostyczny opracowaliśmy zgodnie z metodami matematyki aktuarialnej. Generowane przez niego wyniki zależą od przyjętych założeń, w tym od prognoz demograficznych i makroekonomicznych. Odchylenia przyszłych realizacji od prognozy będą konsekwencją przyjętych założeń oraz będą wynikały z istoty zjawisk losowych.

Parametry i założenia

We wszystkich wariantach posłużyliśmy się założeniami makroekonomicznymi przygotowanymi przez Departament Polityki Makroekonomicznej Ministerstwa Finansów, które otrzymaliśmy we wrześniu 2022 r. Szczegółowe informacje dotyczące przyjętych założeń zawierają tabele od 1.1 do 1.3.

W wariantcie nr 1 założyliśmy utrzymanie częstości przyznawania emerytur pomostowych na poziomie zaobserwowanym w 2021 r. W wariantach nr 2 i 3 założyliśmy odpowiednio zwiększenie lub zmniejszenie – w porównaniu z wariantem nr 1 – częstości przyznawania emerytur pomostowych.

We wszystkich wariantach wskaźniki waloryzacji świadczeń przyjęliśmy na najniższym poziomie, tzn. na poziomie wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych zwiększonych o 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia. Przy czym przy obliczaniu wskaźników waloryzacji świadczeń przyjęliśmy, że sformułowanie „zwiększenie o co najmniej 20%

realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia” oznacza działanie dodania składnika wynoszącego co najmniej 20% stopy realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia.

Liczebność i strukturę grupy osób, z której mogą wywodzić się osoby pobierające emerytury pomostowe przyjęliśmy na podstawie informacji ze zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (dokumenty ZUS ZSWA składane przez płatników składek).

W wariantcie nr 1 przyjęliśmy stałą proporcję liczby osób, za które opłacane są składki na Fundusz Emerytur Pomostowych do liczby osób objętych ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi. W wariantach nr 2 i 3 założyliśmy odpowiednio zmniejszenie lub zwiększenie powyższej proporcji.

W poniższych tabelach zestawiliśmy najważniejsze parametry poszczególnych wariantów: założenia makroekonomiczne Ministerstwa Finansów i ściągalność składek na Fundusz Emerytur Pomostowych.

Tabela 1.1 Wybrane parametry - wariant nr 1

wersja prognozy demograficznej: Prognoza Ministerstwa Finansów z 2022 r.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. stopa bezrobocia (stan na koniec roku)	5,00%	5,40%	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%
2. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem	113,50%	109,80%	104,80%	103,10%	102,50%	102,50%
3. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów	113,80%	110,10%	105,10%	103,40%	102,80%	102,80%
4. wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia	98,00%	100,30%	103,40%	103,70%	103,50%	103,00%
5. wskaźnik realnego wzrostu PKB	104,60%	101,70%	103,10%	103,10%	102,90%	102,90%
6. ściągalność składek na FEP	99,00%	99,00%	99,00%	99,00%	99,00%	99,00%

Tabela 1.2 Wybrane parametry - wariant nr 2

wersja prognozy demograficznej: Prognoza Ministerstwa Finansów z 2022 r.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. stopa bezrobocia (stan na koniec roku)	5,50%	6,00%	6,00%	6,00%	6,00%	6,00%
2. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem	113,50%	109,80%	104,80%	103,10%	102,50%	102,50%
3. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów	113,80%	110,10%	105,10%	103,40%	102,80%	102,80%
4. wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia	97,50%	99,80%	102,90%	103,00%	102,80%	102,50%
5. wskaźnik realnego wzrostu PKB	104,20%	101,40%	102,80%	102,80%	102,60%	102,50%
6. ściągalność składek na FEP	99,00%	98,00%	98,00%	98,00%	98,00%	98,00%

Tabela 1.3 Wybrane parametry - wariant nr 3

wersja prognozy demograficznej: Prognoza Ministerstwa Finansów z 2022 r.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. stopa bezrobocia (stan na koniec roku)	4,80%	5,00%	4,70%	4,60%	4,40%	4,20%
2. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem	113,50%	109,80%	104,80%	103,10%	102,50%	102,50%
3. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów	113,80%	110,10%	105,10%	103,40%	102,80%	102,80%
4. wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia	98,50%	100,80%	103,70%	104,00%	103,80%	103,40%
5. wskaźnik realnego wzrostu PKB	105,00%	102,10%	103,30%	103,30%	103,20%	103,20%
6. ściągalność składek na FEP	99,00%	99,50%	99,50%	99,50%	99,50%	99,50%

Zakres prognozy i uwagi do wyników prognozy

W prognozie po stronie wpływów uwzględniliśmy wpływy składkowe do Funduszu Emerytur Pomostowych. Po stronie wydatków poza wydatkami na emerytury pomostowe uwzględniliśmy także odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Prezentowane w publikacji saldo roczne Funduszu Emerytur Pomostowych jest różnicą wpływów i wydatków w danym roku, jest to zatem wynik finansowy wyłącznie z rocznej działalności funduszu. W saldzie tym nie są uwzględniane nadwyżki i deficyty z lat ubiegłych. W pierwszych latach funkcjonowania Funduszu Emerytur Pomostowych wpływy przewyższały wydatki. Był to efekt małej liczby wypłacanych emerytur pomostowych na początku funkcjonowania Funduszu Emerytur Pomostowych. Liczba wypłacanych emerytur pomostowych cały czas rośnie, choć tempo tego wzrostu od 2018 r. znacznie zmalało. W efekcie od 2013 roku wpływy składkowe do Funduszu Emerytur Pomostowych nie pokrywają wydatków, a w 2016 r. Fundusz Emerytur Pomostowych po raz pierwszy został zasilony dotacją z budżetu państwa. Również niniejsza prognoza przewiduje konieczność zasilenia Funduszu Emerytur Pomostowych dotacją z budżetu państwa.

Wydolność Funduszu Emerytur Pomostowych zdefiniowaliśmy jako iloraz wpływów i wydatków. Miara ta w czytelny sposób obrazuje, w jakim procencie bieżące wydatki pokrywane są bieżącymi wpływami składkowymi.

Opis wyników prognozy wpływów i wydatków FEP na lata 2023-2027

We wszystkich wariantach przez cały okres prognozy (tzn. w latach 2023-2027) obserwujemy deficyty roczne Funduszu Emerytur Pomostowych, tzn. bieżące składki na FEP nie pokrywają wydatków na emerytury pomostowe i odpisu z FEP na ZUS.

We wszystkich wariantach w 2023 r. maleje saldo roczne FEP (w kwotach zdyskontowanych inflacją na 2021 r., w procencie PKB i w procencie sumy rocznych podstaw wymiaru składek na FEP) oraz wydolność FEP, co oznacza pogłębianie się deficytu rocznego FEP w tym roku. Dla salda rocznego FEP w procencie PKB i w procencie sumy rocznych podstaw wymiaru składek na FEP oraz wydolności FEP w wariantach nr 1 i 3 następuje zmiana trendu już od 2024 r., natomiast w wariantach 2 zmiana ta następuje dopiero od 2025 r. Inaczej zachowuje się saldo w kwotach zdyskontowanych – dla wariantów nr 1 i 2 saldo to zaczyna rosnać od 2025 r., natomiast dla wariantu nr 3 saldo to rośnie już od 2024 r. Wynika z tego, że we wszystkich wariantach od 2025 r. sytuacja finansowa Funduszu Emerytur Pomostowych poprawia się, niezależnie od tego, jakiej miary użyjemy do badania kondycji tego funduszu.

Deficyt roczny Funduszu Emerytur Pomostowych maleje w prognozowanym okresie (w kwotach zdyskontowanych inflacją na 2021 r.):

- w wariancie nr 1 – o 0,29 mld zł (w 2023 r. deficyt roczny wynosi 1,43 mld zł, a w 2027 r. 1,14 mld zł),
- w wariancie nr 2 – o 0,30 mld zł (w 2023 r. deficyt roczny wynosi 1,50 mld zł, a w 2027 r. 1,21 mld zł),
- w wariancie nr 3 – o 0,29 mld zł (w 2023 r. deficyt roczny wynosi 1,35 mld zł, a w 2027 r. 1,06 mld zł).

Wydolność FEP we wszystkich wariantach w 2027 r. jest większa niż w 2023 r.:

- w wariancie nr 1 – o 6,1 punktu procentowego (w 2023 r. wydolność wynosi 17,7%, a w 2027 r. 23,7%),
- w wariancie nr 2 – o 4,9 punktu procentowego (w 2023 r. wydolność wynosi 16,4%, a w 2027 r. 21,4%),
- w wariancie nr 3 – o 7,3 punktu procentowego (w 2023 r. wydolność wynosi 19,0%, a w 2027 r. 26,2%).

Wyniki

Wyniki prognozy wpływów i wydatków Funduszu Emerytur Pomostowych na lata 2023-2027 prezentujemy w trzech wariantach. Wyniki obejmują:

- saldo roczne Funduszu Emerytur Pomostowych (saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków, czyli wynik finansowy wyłącznie z rocznej działalności funduszu),
- wpływy składkowe do Funduszu Emerytur Pomostowych,
- wydatki Funduszu Emerytur Pomostowych,
- wydolność Funduszu Emerytur Pomostowych.

Saldo roczne, wpływy i wydatki prezentujemy w kwotach nominalnych, w kwotach zdyskontowanych¹ na 2021 r., a także jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych oraz w procencie produktu krajowego brutto. Wyniki w kwotach zdyskontowanych umożliwiają porównywanie kwot między poszczególnymi latami.

¹ Jako stopę dyskontową przyjęliśmy założoną uprzednio stopę inflacji.

Tabela 2.1 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Emerytur Pomostowych.
Zestawienie wyników dla wariantu nr 1.

	2023	2024	2025	2026	2027
Kwoty nominalne					
Saldo roczne [mln zł]	-1 779	-1 877	-1 810	-1 711	-1 610
Wpływy składkowe [mln zł]	381	414	445	474	501
Wydatki [mln zł]	2 160	2 291	2 255	2 185	2 112
Kwoty zdyskontowane inflacją na 2021 r.					
Saldo roczne [mln zł]	-1 427	-1 437	-1 344	-1 240	-1 138
Wpływy składkowe [mln zł]	306	317	330	343	354
Wydatki [mln zł]	1 733	1 754	1 675	1 583	1 493
Wyniki wyrażone jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na FEP					
Saldo roczne	-6,92%	-6,72%	-6,04%	-5,37%	-4,77%
Wpływy składkowe	1,49%	1,49%	1,49%	1,49%	1,49%
Wydatki	8,41%	8,21%	7,53%	6,85%	6,25%
Wyniki w procencie PKB					
Saldo roczne	-0,054%	-0,052%	-0,047%	-0,042%	-0,038%
Wpływy składkowe	0,011%	0,012%	0,012%	0,012%	0,012%
Wydatki	0,065%	0,064%	0,059%	0,054%	0,050%
Wydolność FEP	18%	18%	20%	22%	24%

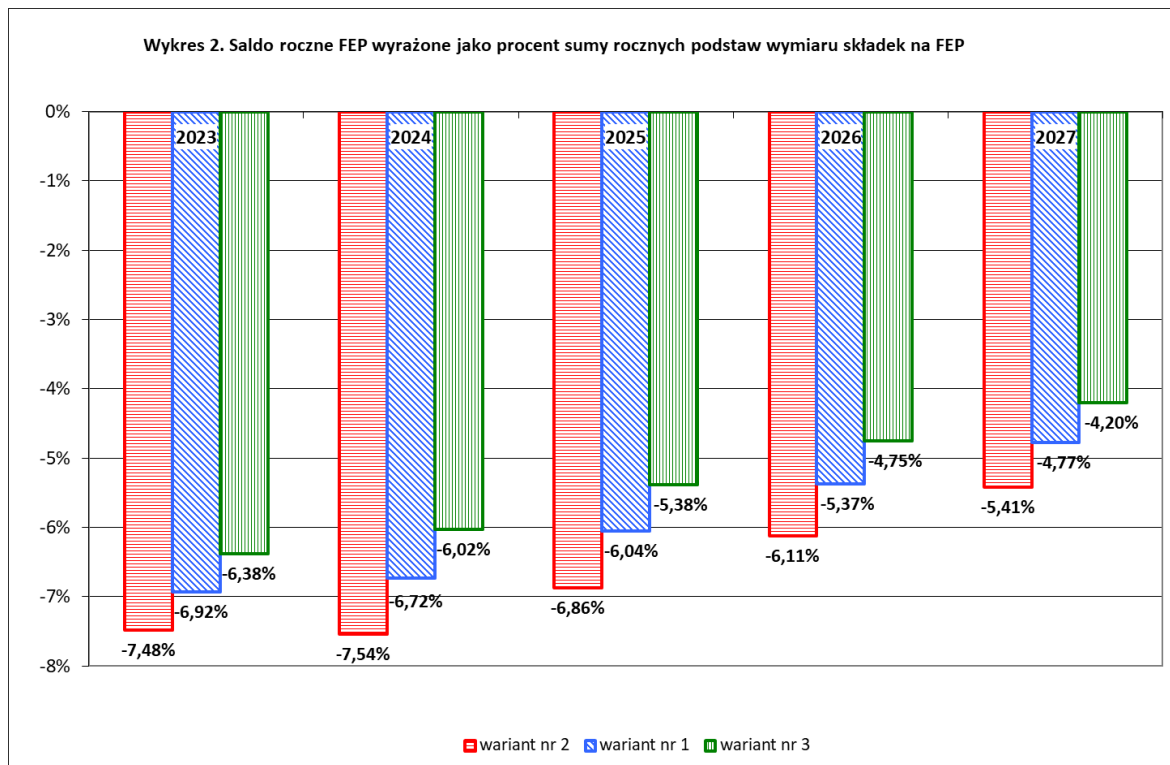
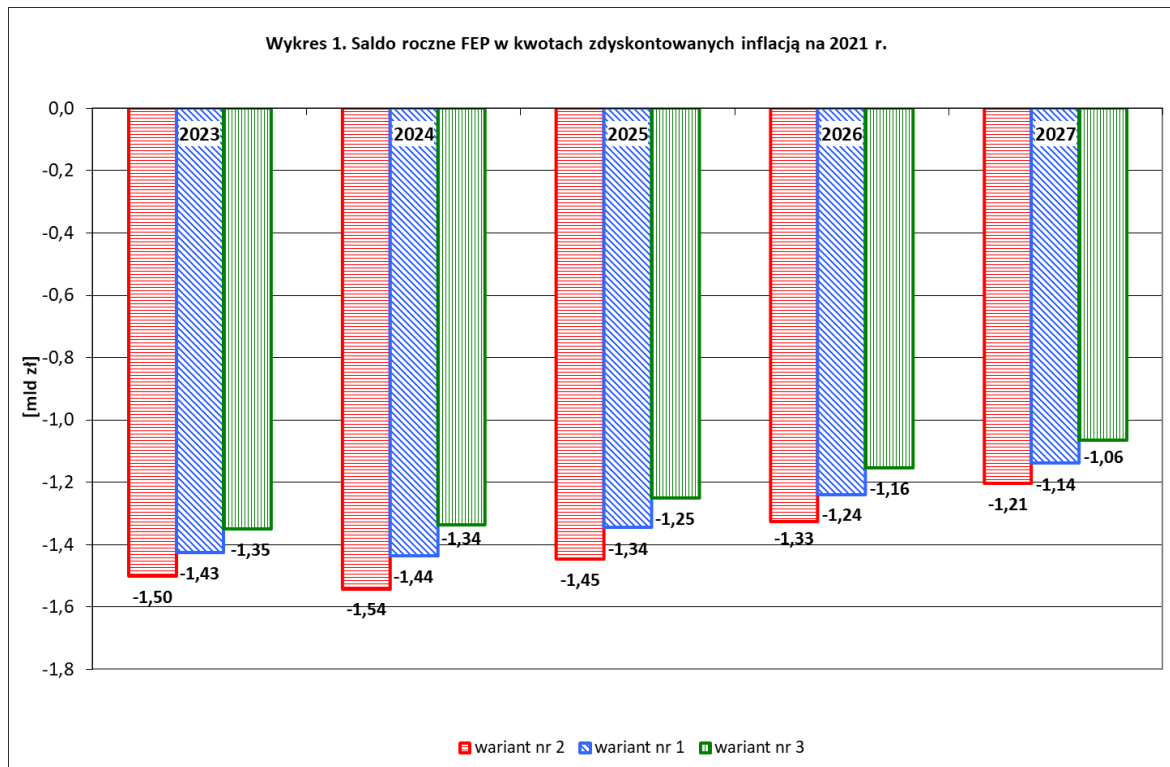
**Tabela 2.2 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Emerytur Pomostowych.
Zestawienie wyników dla wariantu nr 2.**

	2023	2024	2025	2026	2027
Kwoty nominalne					
Saldo roczne [mln zł]	-1 872	-2 015	-1 949	-1 831	-1 705
Wpływy składkowe [mln zł]	368	393	417	440	463
Wydatki [mln zł]	2 240	2 408	2 366	2 271	2 168
Kwoty zdyskontowane inflacją na 2021 r.					
Saldo roczne [mln zł]	-1 502	-1 543	-1 447	-1 327	-1 205
Wpływy składkowe [mln zł]	295	301	310	319	327
Wydatki [mln zł]	1 798	1 844	1 757	1 646	1 533
Wyniki wyrażone jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na FEP					
Saldo roczne	-7,48%	-7,54%	-6,86%	-6,11%	-5,41%
Wpływy składkowe	1,47%	1,47%	1,47%	1,47%	1,47%
Wydatki	8,95%	9,01%	8,33%	7,58%	6,88%
Wyniki w procencie PKB					
Saldo roczne	-0,057%	-0,057%	-0,052%	-0,046%	-0,041%
Wpływy składkowe	0,011%	0,011%	0,011%	0,011%	0,011%
Wydatki	0,068%	0,068%	0,063%	0,057%	0,052%
Wydolność FEP	16%	16%	18%	19%	21%

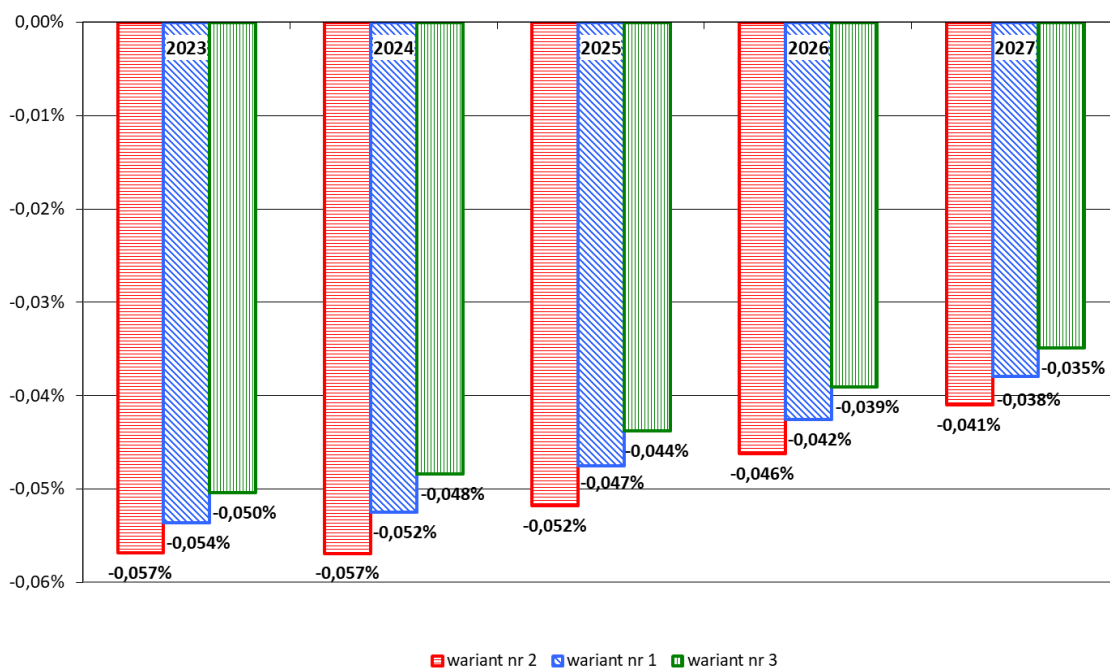
**Tabela 2.3 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Emerytur Pomostowych.
Zestawienie wyników dla wariantu nr 3.**

	2023	2024	2025	2026	2027
Kwoty nominalne					
Saldo roczne [mln zł]	-1 684	-1 747	-1 685	-1 595	-1 506
Wpływy składkowe [mln zł]	394	433	468	501	535
Wydatki [mln zł]	2 078	2 180	2 153	2 096	2 041
Kwoty zdyskontowane inflacją na 2021 r.					
Saldo roczne [mln zł]	-1 351	-1 337	-1 252	-1 155	-1 065
Wpływy składkowe [mln zł]	316	332	347	363	378
Wydatki [mln zł]	1 667	1 669	1 599	1 519	1 443
Wyniki wyrażone jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na FEP					
Saldo roczne	-6,38%	-6,02%	-5,38%	-4,75%	-4,20%
Wpływy składkowe	1,49%	1,49%	1,49%	1,49%	1,49%
Wydatki	7,87%	7,51%	6,87%	6,24%	5,69%
Wyniki w procencie PKB					
Saldo roczne	-0,050%	-0,048%	-0,044%	-0,039%	-0,035%
Wpływy składkowe	0,012%	0,012%	0,012%	0,012%	0,012%
Wydatki	0,062%	0,060%	0,056%	0,051%	0,047%
Wydolność FEP	19%	20%	22%	24%	26%

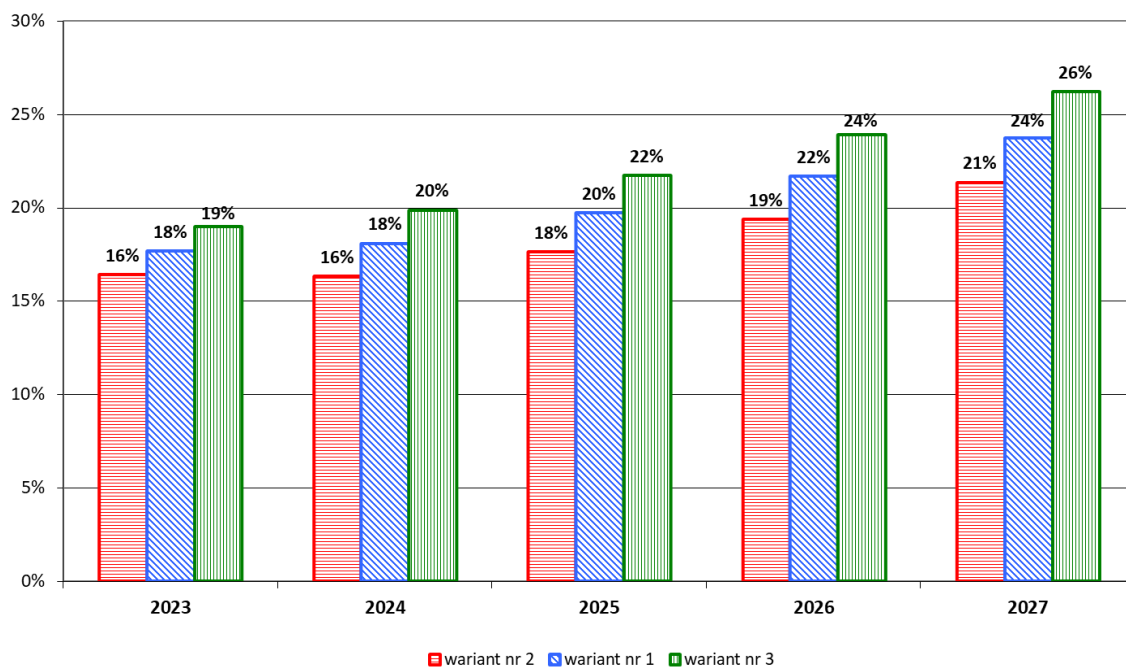
Wykresy

Wykres 3. Saldo roczne FEP w procentie PKB

Wykres 4. Wydolność FEP

Dodatek A – Analiza wrażliwości

Przeprowadzona analiza wrażliwości wykazała silne zróżnicowanie wpływu, jaki na wyniki wywierają zmiany poszczególnych parametrów. Obok parametrów, których nawet bardzo małe odchylenia powodują istotne zmiany wyników (na przykład wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia), istnieją parametry o marginalnym wpływie na ostateczny wynik generowanej prognozy. Na podstawie zamieszczonych poniżej tabel A.1, A.2 i A.3 można prześledzić fluktuacje wpływów, wydatków oraz salda rocznego Funduszu Emerytur Pomostowych w zależności od zmian wartości najważniejszych parametrów o charakterze ekonomicznym. Liczby umieszczone w tabelach A.1 i A.2 należy rozumieć jako procentowe odchylenia, zdyskontowanych inflacją na 2021 r., wpływów i wydatków od odpowiednich wartości uzyskanych dla wariantu nr 1. Zdecydowaliśmy się na wartości zdyskontowane a nie nominalne, aby zapewnić porównywalność z wariantami, w których analizie podlegał wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. Natomiast w tabeli A.3 zamieściliśmy kwoty zdyskontowane inflacją na 2021 r. stanowiące łączny skutek (w mln zł) wpływu analizowanych zmian parametrów na saldo roczne Funduszu Emerytur Pomostowych w porównaniu do wariantu nr 1. W tabelach zamieściliśmy również porównanie z wariantem nr 1 scenariusza przeliczonego dla prognozy demograficznej przygotowanej przez Ministerstwo Finansów w 2021 r., a więc prognozy demograficznej przy zastosowaniu której sporządziliśmy „Prognozę wpływów i wydatków Funduszu Emerytur Pomostowych na lata 2022-2026” (Warszawa, grudzień 2021 r.). Przeprowadziliśmy także analizę wrażliwości dla wskaźnika waloryzacji emerytur pomostowych.

Tabela A.1. Analiza wrażliwości - wpływy FEP

zmiana względem wariantu nr 1	2023	2024	2025	2026	2027
stopa inflacji większa o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
stopa inflacji mniejsza o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
stopa bezrobocia większa o 1 p.p.	-0,9%	-0,9%	-0,9%	-0,9%	-0,9%
stopa bezrobocia mniejsza o 1 p.p.	0,9%	0,9%	0,9%	0,9%	0,9%
realny wzrost wynagrodzeń większy o 1 p.p.	2,0%	3,0%	4,0%	5,0%	6,0%
realny wzrost wynagrodzeń mniejszy o 1 p.p.	-2,0%	-3,0%	-3,9%	-4,8%	-5,7%
ściągalność składek większa o 1 p.p.	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
ściągalność składek mniejsza o 1 p.p.	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%
wskaźniki waloryzacji świadczeń większe o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
wskaźniki waloryzacji świadczeń mniejsze o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
prognoza demograficzna MF z 2021 r.	0,2%	0,2%	0,3%	0,4%	0,4%

Tabela A.2. Analiza wrażliwości - wydatki FEP

zmiana względem wariantu nr 1	2023	2024	2025	2026	2027
stopa inflacji większa o 1 p.p.	-0,9%	-0,8%	-0,7%	-0,6%	-0,6%
stopa inflacji mniejsza o 1 p.p.	0,9%	0,8%	0,7%	0,6%	0,6%
stopa bezrobocia większa o 1 p.p.	0,0%	-0,1%	-0,2%	-0,3%	-0,4%
stopa bezrobocia mniejsza o 1 p.p.	0,0%	0,1%	0,2%	0,3%	0,4%
realny wzrost wynagrodzeń większy o 1 p.p.	0,1%	0,4%	1,0%	1,7%	2,6%
realny wzrost wynagrodzeń mniejszy o 1 p.p.	-0,1%	-0,3%	-0,8%	-1,6%	-2,4%
ściągalność składek większa o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ściągalność składek mniejsza o 1 p.p.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
wskaźniki waloryzacji świadczeń większe o 1 p.p.	0,7%	1,3%	1,9%	2,2%	2,4%
wskaźniki waloryzacji świadczeń mniejsze o 1 p.p.	-0,7%	-1,3%	-1,8%	-2,2%	-2,3%
prognoza demograficzna MF z 2021 r.	0,2%	-0,5%	-1,3%	-2,0%	-2,4%

Tabela A.3. Analiza wrażliwości - saldo FEP - zmiany w mln zł

zmiana względem wariantu nr 1	2023	2024	2025	2026	2027
stopa inflacji większa o 1 p.p.	14,9	13,9	11,7	9,7	8,4
stopa inflacji mniejsza o 1 p.p.	-15,2	-14,2	-12,0	-9,9	-8,6
stopa bezrobocia większa o 1 p.p.	-2,3	-1,0	0,5	1,8	2,9
stopa bezrobocia mniejsza o 1 p.p.	2,3	1,0	-0,5	-1,8	-2,9
realny wzrost wynagrodzeń większy o 1 p.p.	4,9	1,9	-3,3	-9,8	-17,2
realny wzrost wynagrodzeń mniejszy o 1 p.p.	-5,1	-4,0	1,2	8,1	15,6
ściągalność składek większa o 1 p.p.	3,1	3,2	3,3	3,5	3,6
ściągalność składek mniejsza o 1 p.p.	-3,1	-3,2	-3,3	-3,5	-3,6
wskaźniki waloryzacji świadczeń większe o 1 p.p.	-11,5	-23,3	-31,1	-35,0	-35,8
wskaźniki waloryzacji świadczeń mniejsze o 1 p.p.	11,5	23,1	30,6	34,3	35,0
prognoza demograficzna MF z 2021 r.	-3,6	9,9	22,3	32,6	37,7